

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobce: **M. V.**
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Lucií Dufkovou
sídlem Legionářská 1319/10, 779 00 Olomouc

proti

žalovanému: **Generální ředitel Vězeňské služby České republiky**
sídlem Soudní 1672/1a, 140 67 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2021, č. j. VS-111327-9/ČJ-2021-80000L-51ODV, ve věci služebního poměru,

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2021, č. j. VS-111327-9/ČJ-2021-80000L-51ODV **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Lucie Dufkové, sídlem Legionářská 1319/10, 779 00 Olomouc.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci a obsahu podání účastníků

1. Žalobce byl v době zahájení správního řízení příslušníkem Vězeňské služby ČR a působil jako člen justiční stráže při místní jednotce justiční stráže u Krajského soudu v Ostravě, pobočce v Olomouci. Dne 30. 10. 2019 požádal žalobce ředitele Vazební věznice Olomouc o doplacení služebního příjmu, který byl podle něj špatně spočítán. Chyba dle žalobce spočívala v tom, že při výkonu služeb v období od 1. 11. 2016 do 31. 10. 2019, které sloužil o víkendech, v noci a o státních svátcích (dále jen „služby konané v den pracovního klidu“), nečerpal přestávku na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o příslušnících“), nýbrž mu byl poskytnut toliko přiměřený čas na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o příslušnících. Ten je však součástí pracovní doby a služební příjem mu za tuto dobu nebyl proplacen.
2. Ředitel Vazební věznice Olomouc uvedenou žádost zamítl, přičemž na základě podaného odvolání jeho rozhodnutí potvrdil napadeným rozhodnutím žalovaný. Ten své rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce měl pevně stanovené časy určené k čerpání přestávky, pokud by ji v určené časy nečerpal, měl tuto skutečnost vyznačit do příslušného denního rozkazu. Žalobce sloužil služby konané v den pracovního klidu sám a nebylo zajištěno jeho střídání, na rozdíl od směn konaných v pracovní dny, resp. v pracovní době soudu. Po dobu přestávky sice žalobce nemohl opustit budovu soudu, nicméně mohl čerpat přestávku dle svého uvážení. Během přestávek neřešil žalobce žádnou mimořádnou okolnost, při které by musel zasáhnout. Ty nastávají jen zcela výjimečně. Úkoly příslušníků mimo pracovní dobu zaměstnanců soudu, tedy zejména v rámci směn konaných v den pracovního klidu, byly spíše obecného charakteru. Povinností příslušníka bylo kontrolovat elektronickou zabezpečovací signalizaci, elektronický požární systém, obsluhovat vchodové dveře a vykonávat nepravidelnou kontrolu vnitřních prostor budovy soudu. V této době byla pozice ve strážní místnosti justiční stráže pozicí pohyblivou a nebyla tak vyžadována neustálá přítomnost příslušníka (na rozdíl od směn konaných v pracovní době zaměstnanců soudu). Žalobce tak mohl, byť s určitým omezením spočívajícím v zákazu opuštění budovy soudu, využít přestávku libovolným způsobem. To potvrdily i výsledky svědků P. a K., kteří shodně potvrdili, že při přestávce konzumovali připravené jídlo a odpočívali. Během přestávky nebyl žalobce povinen neustále sledovat obrazovky kamerového systému. Obecná povinnost zasáhnout stanovená příslušníky vězeňské služby v § 7 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážích České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o VSCŘ“) nemá na realizaci přestávky žádný vliv. Podle žalovaného je jeho názor souladný s rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), krajských soudů a Nejvyššího soudu.
3. Žalobce v žalobě navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil. Konkrétně namítal, že žalovaný dospěl k nesprávným skutkovým závěrům, pokud jde o posouzení organizačních opatření služebního orgánu v souvislosti s čerpáním přestávek ve službě na jídlo a odpočinek. Dále namítal, že žalovaný věc nesprávně právně posoudil. Přestávky byly organizovány takovým způsobem, který neumožňoval jejich realizaci. Jednalo se o výkon služby, který nemohl být přerušen. Žalobce sloužil sám, z pracoviště se nemohl vzdálit a nebylo zajištěno jeho střídání. Nemohl tak přestávku realizovat způsobem, jakým si zvolil. Judikatura správních soudů shodně uvádí, že mezi případy podřaditelné pod § 60 odst. 3 zákona o příslušnících patří ty, ve kterých sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku, přičemž služba je zorganizována tak, že taková potřeba běžně nastává. To implikuje zejména takové organizační uspořádání, při kterém žalobce sloužil sám, a nebylo možné jej vystřídat. Závěrem žalobce poukázal na

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

nález Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) ze dne 18. 10. 2021, sp. zn. II. ÚS 1854/20, ze kterého vyplývá, že každý zaměstnanec má být spravedlivě odměněn za dobu, po kterou je zaměstnavateli k dispozici, připraven okamžitě zasáhnout na místě zaměstnavatelem určeném. Neplacenou dobou odpočinku může být jen taková doba, se kterou může zaměstnanec nakládat dle své volné úvahy, tedy věnovat se oddechu a nebýt během této doby zaměstnavateli k dispozici.

4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl žalobu zamítnout a odkázal na napadené rozhodnutí.
5. U ústního jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobce poukázal na ústavněprávní rozměr celé věci, neboť měl za to, že postup správních orgánů zasahuje do jeho práva na spravedlivou odměnu. Žalovaný naopak uvedl, že žalobcem zmíněný nález ÚS je na nyní řešenou věc nepřiléhavý s ohledem na odlišnou skutkovou situaci. Ve věci řešené ÚS totiž vyplývalo z vnitřních předpisů, že daný hasič měl povinnost i během přestávky zasáhnout nejpozději do 3 minut.

B. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Úvodem krajský soud předesílá, že ačkoliv žalobce v žalobě velmi obecně namítal, že žalovaný dospěl k nesprávným skutkovým závěrům, pokud jde o posouzení organizačních opatření služebního orgánu v souvislosti s čerpáním přestávek, svou námitku blíže nerozvedl a neuvedl tak v čem konkrétně spatřuje nesprávnost skutkových závěrů žalovaného. Naopak v průběhu ústního jednání se oba účastníci shodli na tom, že z hlediska skutkového mezi nimi není žádný spor. Lze tak učinit dílčí závěr, že skutkový stav je mezi účastníky nesporný. Krajský soud se tedy zabýval jen právním posouzením, tj. tím, zda dobu, kterou správní orgány označily jako přestávku, lze skutečně posoudit jako přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o příslušnících, nebo jako přiměřenou dobu na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 téhož zákona.
8. Podle § 60 odst. 1 zákona o příslušnících platí, že *„příslušník má nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, b) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut“*. Odst. 2 téhož ustanovení stanoví, že *„přestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby“*. Konečně podle odst. 3 téhož ustanovení platí, že *„jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek“*.
9. Výkladem předmětných ustanovení se již několikrát zabývaly správní soudy a dospěly k následujícím závěrům. Nepřerušitelnost výkonu služby, která je stěžejní podmínkou pro aplikaci § 60 odst. 3 zákona o příslušnících, nelze zaměňovat s nepřetržitým výkonem služby. Posouzení přerušitelnosti výkonu té které služby záleží na obsahové náplni posuzované služby, přičemž pro službu, jejíž výkon objektivně nelze přerušit, je charakteristické, že služební orgán nemá z organizačního hlediska možnost příslušníka vykonávajícího službu vystřídat. Přerušitelnost výkonu služby se tak u jednotlivých

organizačních jednotek bude odvíjet v závislosti na jejich personálním vybavení a organizačním zabezpečení střídání příslušníků čerpajících nařizenou přestávku na jídlo a odpočinek. Tato služba tak bude moci být u jedné organizační jednotky hodnocena jako nepřerušitelná a u jiné jako služba, jejíž výkon přerušit lze. Vždy tak bude záležet na konkrétních okolnostech posuzovaného případu, přičemž obecný závěr platný pro jakoukoli organizační složku nebude možné přijmout (rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 7. 2018, č. j. 65 Ad 9/2017-53, č. 3925/2019 Sb. NSS). Tyto závěry potvrdil NSS, který v navazujícím rozsudku ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44 uvedl, že přestávku ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o příslušnících je nutno obecně vnímat jako zákonem garantovanou (nárokovou) dobu, v rámci které příslušník nevykonává službu a tento časový úsek je určen výhradně k jeho odpočinku, a to způsobem, který si zvolí. Proto se také s ohledem na § 60 odst. 2 zákona o příslušnících nezapočítává do doby služby. Výše uvedené samozřejmě s ohledem na specifika výkonu služby a úkoly stanovené zákonem neznamena, že by příslušník během přestávky nebyl ve službě, tedy že by neměl být připraven konat v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů daného bezpečnostního sboru, případně že by nemohla být stanovena jiná forma „dosažitelnosti“ příslušníka. Naopak není významné, jak často bude muset provést příslušník zásah i v době přestávky.

10. Dále se k podmínkám čerpání přestávky vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 26. 8. 2020, č. j. 8 As 160/2018-42, kde uvedl, že není rozhodné, zda se jednalo o nepřetržitý výkon služby, ale to, zda možnosti pracoviště čerpání přestávek umožňovaly. I kdyby byl výkon služby přerušitelný a zastupitelnost by byla ve služebních předpisech předpokládána, ale samotné pracovní prostředí a vytíženost příslušníků by fakticky čerpání přestávek ve službě na jídlo a odpočinek neumožňovaly, bylo by nutné dospět k závěru, že čerpané přestávky měly povahu pouze přiměřené doby na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o příslušnících.
11. Zmínit lze i rozsudek NSS ze dne 7. 5. 2020, č. j. 9 As 40/2020-78, který shrnul dosavadní judikaturu k dané problematice a uvedl, že pod § 60 odst. 3 zákona o příslušnících je třeba zařadit zejména situaci, kdy sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby, přičemž služba je zorganizována tak, že taková potřeba běžně nastává. Naopak podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o příslušnících nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky ve službě na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo na pracovišti či trvá jeho povinnost zasáhnout v případě zcela mimořádných situací jako je například útěk vězně, a pro účel takové mimořádné situace má u sebe radiopřijímač.
12. Po vydání všech uvedených rozsudků však byl vydán nálezh ÚS ze dne 18. 10. 2021, sp. zn. II. ÚS 1854/20, ve kterém ÚS dospěl k závěru, že rozlišování přestávek na jídlo a odpočinek a přiměřené doby na jídlo a odpočinek závisí na tom, zda jsou vykonávány práce, které nemohou být přerušeny. Dále ÚS v návaznosti na judikaturu Soudního dvora EU uvedl, že *„to, zda práci stěžovatele lze, či nelze během přestávky na jídlo přerušit, není dáno charakterem případného zásahu, nýbrž charakterem pracovní povinnosti (pohotovosti) uložené stěžovateli. Měl-li stěžovatel povinnost být připraven zasáhnout nejpozději do tří minut, a to i během plánované přestávky na jídlo a oddech, pak vykonával práci, která ze své povahy (být ve střehu, být připraven) nemohla být přerušena. A contrario, pokud by přestávka na jídlo a oddech byla skutečně dobou odpočinku, za kterou stěžovateli nenáležela odměna, pak by si během této*

doby mohl odpočinout i od povinnosti být zaměstnavateli k dispozici, což pojmově vylučuje povinnost pohotovosti. Pro posouzení nároku stěžovatele je zcela irrelevantní, zda během přestávky došlo, či nedošlo k potřebě zásahu, tedy zda byl stěžovatel někdy během přestávky "odvolán" k hasičskému zásahu, nebo zda k potřebě zásahu nikdy nedošlo. Doba, po kterou je zaměstnanec připraven zasáhnout, je pracovní dobou bez ohledu na to, zda k zásahu dojde, či nikoli. Pracovník ostrahy objektu přece dostane zapláceno i za směny, kdy se nikdo nepokusil do objektu vloupat, a plavčík má nárok na mzdu i za dny, kdy se v bazénu nikdo netopil. Práce hasiče rovněž spočívá z velké části v tom, že je hasič ve střehu, tedy připraven zasáhnout, pokud si to situace bude vyžadovat. Práci, která si v těchto případech zaslouhuje podle čl. 28 Listiny spravedlivou odměnu, je pouhá připravenost zasáhnout, nikoli zásah samotný. Nelze proto souhlasit s argumentem vedlejšího účastníka, aprobovaného v napadených rozhodnutích obecných soudů, že pokud stěžovatel během přestávky nikdy fakticky nezasahoval, není důvod, aby byl za svou přítomnost na pracovišti odměněn. Jak uvedl stěžovatel, s neplacenými dobami odpočinku může zaměstnanec nakládat dle své volné úvahy: může se věnovat v zásadě jakékoli formě oddechu, například vyřizování soukromých telefonických hovorů či e-mailů, sportování, ale také nerušenému meditování či krátkému spánku na zotavenou. Během těchto aktivit zaměstnanec pochopitelně není zaměstnavateli k dispozici: neplní pracovní úkoly a nemusí být ve střehu, zda nebude muset nějaký pracovní úkol nečekaně vyřešit. Z práva na spravedlivou odměnu za práci garantovaného v čl. 28 Listiny plyne právo každého zaměstnance na to, aby byl přiměřeně odměněn za dobu, během níž vykonává pro zaměstnavatele práci nebo je zaměstnavateli k dispozici, připraven okamžitě zasáhnout na místě zaměstnavatelem určeném. Neplacenou dobou odpočinku může být naopak pouze taková doba, se kterou může zaměstnanec nakládat dle své volné úvahy, tedy věnovat se oddechu a nebýt během této doby zaměstnavateli k dispozici“.

13. Z citovaného nálezu na rozdíl od předchozí judikatury NSS vyplývá, že pokud konkrétní osoba v době „přestávky“ musí být zaměstnavateli neustále k dispozici připravena zasáhnout, pak se jedná o práci, která nemohla být přerušena bez ohledu na to, zda k nutnosti zasáhnout dojde či nikoliv. Za přestávku, která není započtena do pracovní doby lze totiž považovat jen takovou dobu, ve které není daná osoba zaměstnavateli k dispozici a může s vyhrazeným časem naložit zcela dle libosti.
14. Krajský soud si je vědom toho, že popsání právní názor ÚS byl vyřčen ve vztahu k § 88 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), nicméně má za to, že jej lze aplikovat i na nyní projednávanou věc, která se týká příslušníka bezpečnostního sboru. Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů má veřejnoprávní charakter, což je odůvodněno specifickými úkoly bezpečnostních sborů, jejichž činnost by mohla být podřazením pod zákoník práce ochromena. Za tím účelem bývá právní úprava poměrů příslušníků těchto sborů tradičně a pochopitelně samostatná a specifická. Zákon o příslušnících stanoví některé zásadní odchylky od zákoníku práce, které jsou odůvodněny právě specifickým charakterem bezpečnostních složek (např. zvláštní předpoklady pro přijetí do služebního poměru, omezení týkající se jiné výdělečné činnosti, odlišné podmínky k nařízení služební pohotovosti, omezení v právu na stávkou a členství v politických stranách). Pokud jde o oblast odměňování, zde mnoho odchylek od zákoníku práce odůvodněných charakterem vykonávané služby nalézt nelze (příkladem lze zmínit např. stanovení služebního příjmu s přihlédnutím k případné službě přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce konané v době krizového stavu podle § 112 odst. 2 zákona o příslušnících). Také na příslušníky bezpečnostních sborů se vztahuje čl. 28 Listiny základních práv a svobod, který upravuje

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

právo na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky. Ve světle předmětného článku pak ÚS interpretoval § 88 odst. 1 zákoníku práce, který je však obsahově totožný s § 60 odst. 1 a 3 zákona o příslušnících. Stejná dikce obou ustanovení značí jasný úmysl zákonodárce, který tím deklaroval, že posuzování možnosti přerušení výkonu služby a vykonávané práce má být totožné.

15. Na věci nic nemění ani ustanovení § 7 zákona o VSČR. Předmětné ustanovení v odst. 1 upravuje povinnost všech členů vězeňské služby a justiční stráže, kteří jsou ve službě, provést služební zákrok při stanovených situacích. Vztahuje se však jen na ty příslušníky, kteří jsou ve službě, což příslušníci, kteří čerpají přestávku, nejsou. Proto se také doba přestávky nezapočítává do doby služby. Další odstavce předmětného ustanovení, které upravují povinnost příslušníků zasáhnout i v době mimo službu, se vztahují jen na členy vězeňské stráže. Z toho vyplývá, že ani zákon o VSČR nepředpokládá, že by měl příslušník justiční stráže povinnost provést zásah i v době mimo službu, tedy v době čerpání přestávky. Proto ani nelze říct, že by neustálá připravenost k zásahu byla imanentní službě příslušníků justiční stráže a jednalo se tak o specifikum výkonu služby, které by bránilo přenesení názoru ÚS vysloveného k § 88 zákoníku práce na poměry příslušníků justiční stráže. Pokud povinnost zasáhnout i v době „přestávky“ je konkrétním příslušníkům justiční stráže nařízena (např. rozkazem), pak se už nejedná o charakteristický znak výkonu služby člena justiční stráže, ale o konkrétní podmínku výkonu služby, kterou je nutné zhodnotit z hlediska možného přerušení výkonu služby.
16. Z uvedeného lze usoudit, že ani veřejnoprávní charakter služebního poměru není překážkou pro aplikaci popsání závěru ÚS.
17. Dále je nutné vzít v potaz skutkové okolnosti případu, který řešil ÚS. Jednalo se o případ muže, který byl zaměstnán jako hasič na letišti. Z vnitřních předpisů zaměstnavatele vyplývalo, že byl povinen kdykoliv během přítomnosti na pracovišti provést zásah na jakémkoliv místě na letišti nejpozději do 3 minut. Podstata pracovní činnosti tak spočívala v neustálé připravenosti k zásahu, a to i během přestávek.
18. V nyní řešené věci ze správního spisu vyplývá, že denní směna byla příslušníkům justiční stráže každodenně naplánována od 6:45 do 19:15 hodin, noční směna od 18:45 do 7:15 hodin. Na denní směně byla přestávka nařízena v době od 10:00 do 10:30 a od 14:00 do 14:30. Na noční směně pak v době od 22:00 do 22:30 a od 3:00 do 3:30. V pracovní dny krajského soudu byli příslušníci na jednotlivých strážních stanovištích střídání jiným příslušníkem. Povinnosti justiční stráže k zajištění bezpečnosti a pořádku v justičním objektu jsou vymezeny v opatření předsedkyně Krajského soudu v Ostravě. V mimopracovní dobu zaměstnanců soudu, v noci, o víkendech a svátcích bylo úkolem členů justiční stráže kontrolovat elektronickou zabezpečovací signalizaci, elektronický požární systém, obsluhovat vchodové dveře a provádět nepravidelnou fyzickou kontrolu vnitřních prostor soudu, které měly být realizovány v konkrétních časových úsecích. Ve služební místnosti justiční stráže měl být v pracovní době zaměstnanců soudu vždy přítomen 1 člen justiční stráže, mimo pracovní dobu zaměstnanců soudu nikoliv, když se jednalo o pohyblivé strážní stanoviště, na kterém nebyla potřebná kontinuální fyzická přítomnost člena justiční stráže. Svědci P. a K. uvedli, že během doby nařízené přestávky konzumovali připravené jídlo a odpočívali. Když opustí strážní místnost během přestávky, ničemu to nevádí, neboť budova je zajištěna alarmem a v případě narušení by se toto signalizovalo na mobilní telefon, který však při opuštění strážní místnosti museli mít vždy u sebe. Tuto místnost opouští také při pochůzkách. Z výpovědi svědků a žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

vyplývalo, že v průběhu služeb konaných v den pracovního klidu neřešili nikdy žádnou mimořádnou událost. Povinnost být připraven k neustálému zásahu vyplývá z vyjádření oblastního velitele justiční stráže. Z něj rovněž vyplývá, že v době nařízených přestávek nesměli členové justiční stráže opustit budovu soudu.

19. Podle názoru soudu jsou v nyní řešené věci a ve věci řešené ÚS podstatné okolnosti velmi podobné. Z hlediska náplně výkonu služby bylo povinností žalobce ve službách konaných ve dnech pracovního klidu zjednodušeně řečeno sledovat obrazovky napojené na kamerový systém a vykonávat fyzickou prohlídku budovy soudu. Hlídkání budovy sice bylo vedle toho zajištěno i elektronickým systémem, ale přítomnost žalobce (obecně člena justiční stráže) mimo pracovní dobu zaměstnanců soudu má zjevně sloužit jako pojistka pro případ mimořádné události (např. vloupání). Po celou dobu trvání služby včetně „přestávek“ proto musel být žalobce připraven k případnému zásahu a nesměl opustit budovu soudu (to ostatně vyplývalo z vyjádření oblastního velitele justiční stráže). Pokud odcházel ze strážní místnosti, musel mít u sebe mobilní telefon, který by signalizoval narušení objektu. Lze tak uzavřít, že žalobce obdobně jako hasič v případě řešeném ÚS musel být neustále připraven zasáhnout v případě narušení objektu, přičemž nebyl střídán, nýbrž byl v celé budově soudu sám. Je pravdou, že ze správního spisu nevyplývalo, že by měl žalobce, na rozdíl od již zmíněného hasiče, striktně stanovenou dobu, ve které musí zasáhnout, ale to ani nemusel. Z povahy věci vyplývá, že pokud by k nějaké mimořádné události došlo, musel by žalobce okamžitě přerušit „přestávku“ a zasáhnout (to potvrdili při výslechu také svědci K. a P.). Také v tomto ohledu se tedy skutkové okolnosti nyní řešené věci shodují s případem řešeným ÚS. Skutečnost, že k žádné mimořádné události v období, které je nyní řešeno nedošlo, je pro věc nepodstatná (k tomuto názoru již před vydáním shora uvedeného nálezu ÚS dospěl také NSS v rozsudku ze dne 18. 7. 2019, č. j. 8 As 257/2018-44).
20. Podle názoru zdejšího soudu tak neexistuje žádný rozumný důvod, pro který by mělo být ustanovení § 60 odst. 1 a 3 zákona o příslušnících vyloženo jinak, než § 88 odst. 1 zákoníku práce. Při aplikaci názoru ÚS na projednávanou věc je nutné dospět k závěru, že doba „přestávky“, kterou žalobce čerpal při službách konaných v den pracovního klidu, nebyla přestávkou ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o příslušnících, nýbrž přiměřenou dobou na jídlo a oddech ve smyslu § 60 odst. 3 téhož zákona, která měla být započtena do doby služby, a měl za ni náležet služební příjem. Žalobce byl totiž neustále připraven k zásahu, byl k dispozici pro případ mimořádné události a organizace služby nebyla zajištěna tak, že by mohl stanovenou dobu „přestávky“ využít dle vlastního uvážení (zejména střídáním). Žalobce tak v rámci služeb konaných v den pracovního klidu vykonával službu, která nemohla být přerušena. Námitka žalobce je proto důvodná.

C. Závěr a náhrada nákladů řízení

21. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud podle § 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s. zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem zaujatým krajským soudem (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

22. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalovaný byl s ohledem na úspěch žalobce ve věci zavázán k náhradě jím účelně vynaložených nákladů. Ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč, dále ve 3 úkonech právní služby zástupkyně žalobce v podobě přípravy a převzetí zastoupení, podání žaloby a účasti u ústního jednání, přičemž odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu 3 100 Kč, celkem tedy 6 200 Kč. K tomu žalobci náleží za každý úkon právní služby paušální náhrada hotových výdajů advokátky ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu a náhrada za DPH ve výši 21% počítaná z částky 10 200 Kč. Celkové náklady žalobce tak činí 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 16. června 2022

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu